

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

EU HÍRLEVÉL
2020/11. szám - június 15.

EU Képviselő - 38/40, Square de Meeûs, B-1000 Brussels - E-mail: hcci.bxl@mkik.hu - Telefon: +32-(0)497-401-572

A hírlevél tartalmából

Nem minden tagállam lelkes – a „fukar” négyek és Csehország valamint Magyarország is fenntartásokkal fogadja a 750 milliárd eurós hitelfelvétel tervét.

Fordulópont – egyre több ország nyitja meg határait a járvány lecsengő fázisában, megkezdődhet a nyaralási szezon.

Új adót fontolgat az unió – amelyik cég profitál az egységes piacból, fizesse meg az árát. Ebből törlesztenék a gazdaságélénkítésre felvett uniós óriáshitelt.

„Rekontra” az EKB-től – az unió központi bankja tovább folytatja a kötvényvásárlási programot, nem ijedt meg a német alkotmánybíróság döntésétől.

Mentőöv a Lufthansának – a német állam lett a légitársaság legnagyobb tulajdonosa. Az olasz kormány támogatását az Alitalia-nak már vonakodva fogadták Brüsszelben.

Európai minimálbér – Brüsszel folytatja az egyeztetést az érdekképviselőkkel. Olyan lesz, mintha nem lenne?

FÓKUSZBAN EURÓPA: Mire költené az EU a 750 milliárd eurós helyreállítási alapot? Mit szól a javaslatához az **EUROCHAMBRES**?

HÍREK

- Nem mindenki lelkesedik az EU-ban a kölcsönből fedezett uniós gazdaságélénkítésért
- Fordulópont: nyílnak a határok a járvány után
- „Egységes piac adó” – amelyik cég nyer rajta, fizessen érte
- Folytatja a az eurozóna államkötvényeinek felvásárlását az EKB, nem kontrázta meg a programot a német alkotmánybíróság
- Óriás mentőcsomagot kapott a német kormánytól a Lufthansa
- Előre kifizették, kupont kaptak, most megisszák a sört az újranyílt bárók vendégei
- Második forduló: folytatódik az egyeztetés az európai minimálberről

ESEMÉNYEK

- EU Zöld Hét 2020
- Fenntartható Energia Hét 2020 – EUSEW
- Kutatás és innováció: a makrogazdasági modellek határainak tágítása
- Nemzetközi Termékbiztonsági Hét

PÁLYÁZAT

- Európai védelmi ipari fejlesztési programok
- Kis - és középvállalkozások fejlesztésének támogatása a Horizon 2020 program keretében
- Közbeszerzési pályázatok
- Innovációs projektek felgyorsítása – Fast Track to Innovation (FTI)
- Innovatív, természetes megoldások a szénszemleges városokért és a jobb levegőminőségért.

FÓKUSZBAN AZ UNIÓ

- Háromezer milliárd euró – ennyit költene a következő hét évben az Európai Unió. Honnan jön a pénz és mire lenne elég?

Nem mindenki lelkesedik az uniós „helyreállítási” csomagért

A februári rendkívüli uniós költségvetési csúcs alapvetően a „4 fukarként” emlegetett országok (Ausztria, Dánia, Hollandia, Svédország) határozott ellenállásán bukott meg, mert nem voltak hajlandók megemelni befizetésüket a következő hét éves uniós költségvetésbe. A négy fukar nem volt lelkes az Európai Bizottság új javaslatának hallatán sem (1100 milliárd a költségvetésre + 750 milliárd a helyreállítási csomagra, a Bizottság által felvett, és a tagállamok, valamint a költségvetés által garantált hitelből). Az osztrák pénzügyminiszter azt közölte, hogy ez a javaslat Ausztriától túl magas, a GDP csaknem 2 százalékának megfelelő befizetést követelne, és ennyivel az osztrák adófizetőket nem terhelhetik meg. Gernot Blümel az ORF-nek nyilatkozva nem zárkózott el attól, hogy az osztrák kormány módosításokról tárgyaljon, de jelenlegi formájában elfogadhatatlannak tartotta a javaslatot. A Visegrádi Négyek közül - a csoport júniusi egyeztetése előtt - Szlovákia és Lengyelország támogatta a „Helyreállítási Eszköz” - ként emlegetett csomagot, Csehország és Magyarország viszont elégedetlen volt a brüsszeli elképzeléssel. Győri Enikő, fideszes EP képviselő, a Gazdasági és Monetáris Ügyek Bizottságának tagjaként hangsúlyozta: Magyarország az elmúlt években kiemelkedő gazdasági sikert ért el, és a járvány kezelésében is élen jár. Ennek köszönhetően a koronavírus okozta válság várhatóan kevésbé fogja megviselni a magyar gazdaságot, mint az uniós átlag. Indokolatlan lenne ugyanakkor, ha a közép- és kelet - európai tagállamok azért nem részesülhetnének kellő mértékben a forrásokból, mert egyrészt sikeresen kezelték a járványt, másrészt fegyelmezett költségvetési politikájuk révén éveken át csökkentették államadósságukat. A válság valamennyi országot sújtotta; fontos, hogy a helyreállítási forrásokból is igazságos módon, ugyanolyan feltételek mellett részesüljenek, legyenek az eurózónához tartozó, vagy azon kívüli tagállamok. „Az nem fordulhat elő, hogy a szegényebb tagállamok finanszírozzák a gazdagabbakat” – emelte ki Győri Enikő.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/austria-opposes-current-eu-rescue-wants-changes/>

<https://fidesz.eu.hu/hu/nem-fizethetik-az-unokaink-a-mostani-valsag-arat/>

Helyreáll az utazási szabadság az unión belül

A belügyminiszterek tanácsülésén megállapodás született arról, hogy június 15-től a tagállamok többsége feloldja a járvány miatt bevezetett átmeneti utazási korlátozásokat, a hónap végére pedig teljesen helyreáll a szabad mozgás a schengeni térségen belül. A miniszterek egyetértettek abban, hogy az egészségügyi helyzet figyelembevételével, a szükségleteknek megfelelően arányosan, és megkülönböztetés mentesen oldják fel a szigorításokat. A hónap elején Olaszország ugyanis sérelmezte, hogy Ausztria minden vele határos országgal megszüntette a határátlépési korlátozásokat, csak Olaszországgal szemben nem. A belügyminiszterek döntése értelmében július 1-től ilyen különbségeket nem tehetnek a tagállamok. Más a helyzet az unió külső határain: ott a tagállamok további hosszabbítást kértek, és egyelőre csak a fontos, hivatalos beutazásokat engedélyezik, a magánjellegűeket nem. Júliustól azonban itt is várhatók fokozatos, összehangolt enyhítések – közölte az ülés után Ylva Johansson, belügyi biztos.

További információk:

https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/jha/2020/06/05/?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=Video+conference+of+home+affairs+minister

10 milliárd eurós bevételt hozhat az „egységes piac adó”

Az Európai Bizottság évi 10 milliárd euró bevételre számít abból az új adóból, amit a nagy cégeknek kellene fizetniük, ha tevékenységük során előnyük származik az unió egységes piacából. Johannes Hahn költségvetési biztos szerint ez mintegy 70 ezer céget jelent, olyanokat, amelyeknek az éves árbevétele meghaladja az évi 750 millió eurót. A Bizottság tervei szerint ez az adó lehetne az Európai Unió egyik új saját bevételi forrása, amelyből vissza lehetne fizetni a Helyreállítási Eszközként emlegetett 750 milliárd eurós alap céljára felvett óriáshitelt, amelyből a koronavírus-járvány gazdasági hatásait igyekeznének ellensúlyozni a tagállamokban. Az új adó nem éri majd el a cégek együttes árbevételének 0,2 százalékát – állítja a Bizottság szóvivője, az adó megállapítására pedig több lehetőség adódik: lehet a cégek méretével arányos éves díj, vagy a cégek nyereségének bizonyos hányada, egyik sem jelentene elviselhetetlen terhet a cégek számára – vélekednek a Bizottságnál. A francia belső piaci biztos, Thierry Breton óvatosságra intett az új adó kapcsán, mondván, nincsenek még határozott elképzelések, csak ötletek vannak, szerinte a helyreállítási eszközt kell mielőbb létrehozni, hogy a források hozzáférhetőek legyenek. Az új uniós adófajta bevezetését legkorábban 2024-től tervezik, de mivel a Bizottság által felvett óriáshitel törlesztése csak a következő uniós költségvetési ciklustól, 2028-tól lenne esedékes, vannak olyan vélemények, hogy az új uniós saját bevételi forrásokról elegendő a következő uniós költségvetések előkészítésekor egyetértésre jutni.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/will-the-eu-have-a-new-single-market-tax-for-multinationals/>

„Rekontra” az EKB-től

Hiába próbálta „megkontrázni” a német alkotmánybíróság az Európai Központi Bank (EKB) kötvénvásárlási programját, az uniós jegybank a karlsruhei döntés után tartott első igazgatósági ülése után bejelentette: 600 milliárd euróval megfejeji a koronavírus-járvány okozta gazdasági károk enyhítésére kezdett, és eddig 750 milliárd eurót mozgósító gazdaságélénkítési programot. A frankfurti székhelyű EKB azt is közölte, hogy az eurozóna tagországok államkötvényeinek felvásárlását 2021 végéig folytatja, mert addigra várják, hogy az európai gazdaság kilábal a válságból, és visszakapaszkodik a járvány előtti szintre. Christiane Lagarde, az EKB elnöke, a döntés után közölte, a kötvénvásárlás folytatásával jelzést akartak küldeni a piacoknak, hogy az alacsony infláció okozta zavarokat elkerüljék. Az inflációs cél ugyanis 2 %, de a mutató a mostani, válság miatt lelassult gazdaságban alig 0,3 százalékon áll, és 2022-re is csak 1,3 %-ot mutat az előrejelzés. A kötvénvásárlási program fő kedvezményezettje egyébként Olaszország, akitől 8 milliárd euróval több államkötvényt vásárolt meg az EKB, mint amennyit belső szabályai szerint vehetett volna, így összesen 37,4 milliárd euróhoz jutott az olasz kormány az európai jegybank jóvoltából.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/ecb-doubles-down-on-pandemic-response-after-german-ruling/>

Zöld Sáv – magyar közreműködéssel készült mobilalkalmazás

Magyarország tesztelte elsőként azt a mobilalkalmazást, amely az európai GPS rendszer, a Galileo műholdjainak segítségével kapott adatokból azonnali képet nyújt arról, milyen a forgalmi helyzet az uniós országok határain. Az alkalmazást a tagállami határőrizeti szervek és a fuvarozók használhatják eredményesen, utóbbiak arra, hogy a határátkelőkhöz közeledve ellenőrizhessék, mennyi idő alatt átjárható az országhatár az Európai Bizottság javaslatára márciustól létrehozott szabad áruforgalmi átjárók, a „Zöld Sávok” segítségével. Az alkalmazás béta verziójának fejlesztése április 20-án készült el, Magyarország három határátkelőhelyen már másnap elkezdte a tesztelését. Azóta Csehország, Románia és Görögország is alkalmazza, és csatlakozik a rendszerhez Spanyolország és Franciaország is.

További információk:

https://ec.europa.eu/transport/media/news/2020-06-04-galileo-green-lane-app_en

Gigamentőv a Lufthansának

Az Európai Bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a német állam 9 milliárd euróért megszerezze a „német nemzeti büszkeségnek” számító Lufthansa légitársaság 20 százalékát, és opciót szerezzen még 5 százaléknyi tulajdonrész megvásárlására. A Lufthansa nem az egyetlen nagy európai légitársaság, amely állami segítségre szorult a koronavírus-járvány idején: az Air France 7 milliárd eurót, az Alitalia 3 milliárd eurós tőkeinjekciót kapott a francia, illetve az olasz államtól, mindkettő brüsszeli jóváhagyással. Kérdéses valójában csak az olasz kormány lépése volt, mivel az uniós állami támogatási szabályok enyhítése mögött az a szándék állt, hogy állami pénzből meg lehet menteni minden életképes vállalkozást, ami majd visszahozhatja a befektetett pénzt, de csak azokat. Az olaszok büszkesége, az Alitalia viszont szinte folyamatosan állami segítségre szorul (hat sikertelen átszervezés állami pénzből 12 év alatt), így Brüsszelben is alaposabban fontolgatták a hozzájárulás megadását. A római kormány azonban harcolt, hisz az Alitalia „túlságosan olasz ahhoz, hogy veszni hagyják” – így a mostani tőkeinjekcióval gyakorlatilag államosították a légitársaságot. Persze, a Lufthansának is áldozatot kellett hoznia: le kellett mondania bizonyos repülési jogokról Frankfurtból és Münchenből – Brüsszelben ugyanis csak ezzel a feltétellel (a verseny nyíltabbá tételével) járultak hozzá az állami tulajdonszerzéshez. Miután a kezdeti feltételeken az alku során Brüsszel valamit enyhített, a németek belementek, hiszen csak így tudták megőrizni a frankfurti és a müncheni repülőtér nemzetközi szerepét. A Lufthansa életképességének megőrzése emellett kulcsfontosságú a német export számára is: Észak-Amerikába, Kínába ez a szállító viszi a német csúcstechnológiát. A nagy európai légitársaságok mentőcsomagjairól nincsenek túl hízogó véleménnyel a feltörekvő „fapados óriások” vezetői: Michael O’Leary, a Ryanair vezére úgy jellemezte a nagyokat, mint a „részegek a lagziban”, akik csak felszívják az állami pénzt, aztán jól kitömve alaposan eltorzítják a piaci versenyt - ezt mondta a Politico című hírportálnak. A WizzAir vezetője, Váradi József ugyanott úgy nyilatkozott: rosszul vezetett cégekről van szó, amelyek most a kormányukhoz fordulnak segítségért, és ez jól eltorzítja a piacot.

További információk:

<https://www.politico.eu/article/berlin-takes-the-controls-at-lufthansa-in-e9b-bailout/>

Beválthatók a sörkuponok

A világ egyik legnagyobb sörgyártója, az AB InBev két héttel azelőtt, hogy újranyitottak a járvány miatt bezárt vendéglátóhelyek, kampányba kezdett: előre eladta azokat a söröket, amelyeket most a megvett kuponokért elfogyaszthatnak a kedvenc sörözőjükbe visszatérő vendégek. Belgiumban 200 ezer üveg, a világban összesen mindegy egy millió üveg sört adtak el így, hat millió dollár előrehozott bevételhez juttatva a vendéglátókat. Az ötletet más sörgyárak is átvették, ugyanis a járvány idején érezhetően kisebb mértékben emelkedett a kereskedelmi forgalomban eladott sör mennyisége, mint amennyivel a borok és a töményebb italok forgalma növekedett. A vendéglátóhelyek újranyitásával egyébként nem valószínű, hogy a fogyasztás visszatér a korábbi szintre, hiszen a távolságtartás szabályai miatt mindenhol kevesebb lesz a vendég.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/alcohol/news/a-million-pre-paid-beers-await-drinkers-as-europes-bars-reopen/>

Uniós minimálbér – a konzultáció új szakasza

Az Európai Bizottság tovább folytatja a január közepén megkezdett párbeszédet az érdekvédelmi szervezetekkel arról, hogyan lehetne elérni, hogy Európában valamennyi munkavállaló tisztességes minimálbérhez juthasson. A konzultáció első szakaszában a szakszervezetektől és munkavállalói érdekképviseletektől 23 válasz érkezett a Bizottsághoz – ez a párbeszéd folytatódik most. Az Európai Bizottság eddig is prioritásként kezelte, hogy az unió fellépjen a növekvő béregyenlőtlenségek és a dolgozói szegénység ellen. Amennyiben a minimálbér szintje egy országban megfelelő, és igazodik a gazdasági feltételekhez, a támogatás eszközét jelentheti a kiszolgáltatott helyzetben lévő munkavállalók számára, és hozzájárul mind a foglalkoztatás, mind a vállalkozások versenyképességének megőrzéséhez. A Bizottságnak nem célja, hogy egységes európai minimálbért állapítson meg, sem pedig hogy harmonizálja a minimálbér-megállapítási rendszereket. A megszülető intézkedések alkalmazásában a tagállamok – minimálbér-megállapítási rendszereiknek és hagyományaiknak megfelelően – eltérhetnének, és teljes mértékben megmaradnának a nemzeti hatáskörök, valamint a szociális partnerek szerződési szabadsága. A Bizottság a szociális partnerektől szeptember 4-ig vár választ a konzultáció második fordulójában feltett kérdésekre, többek között arra is, hogy milyen típusú eszközt találnának a legmegfelelőbbnek. A válaszok alapján a Bizottság mérlegeli majd, milyen jogalkotási, és nem jogalkotási eszközökkel lehet majd továbblépni, például egy, a munkafeltételekről szóló irányelv megalkotásával, illetve egy tanácsi ajánlás megfogalmazásával.

További információk:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/ip_20_979

Uniós segítség a Nyugat-Balkánnak és a keleti szomszédságnak

Az Eurochambres és a térség kamarai vezetőivel tartott megbeszélést videokonferencián Várhelyi Olivér, az Európai Bizottság bővítésért és szomszédságpolitikáért felelős biztosa. A tárgyaláson Várhelyi Olivér az Eurochambres kérdéseire adott válaszaiban kitért arra, hogy a Nyugat-Balkánnak is követnie kell az EU gyorsan változó környezetvédelmi jogszabályait, és a gazdaság zöldítését célzó intézkedéseket. Az uniós biztos elmondta, hogy a Bizottság 3,3 milliárd eurót bocsát a térség rendelkezésére támogatások és hitelek formájában, hogy a járvány okozta gazdasági károkat enyhíteni lehessen. A török gazdasággal kapcsolatos kérdésekre Várhelyi Olivér elmondta, hogy a török kormány kedvezőbb helyzetben van sok más térségbeli országnál, mert már létezik az EU-török vámunió. Ennek, és a földrajzi közelségnek köszönhetően Törökország fontos szerepet tölt be az uniós országok ellátási láncában, amit a török kormánynak azért célszerű kihasználnia, mert az elmúlt években visszaestek a külföldi befektetések az országban. A biztos felhívta a figyelmet arra, hogy a már létező vámunióval ellentétesek a török kormány egyes lépései, amelyekkel új vámokat vetettek ki az uniós kereskedelemben, és kérte a kamarai vezetőket, hogy ők is adjanak hangot ezeknek az aggodalmaknak a török hatóságokkal folytatott tárgyalásaik során.

További információk:

<http://www.eurochambres.eu/Content/Default.aspx?pagename=Home>

Leáll a portugál szemétimport

Portugália a koronavírus-járványra hivatkozva az év végéig leállította a kommunális hulladék behozatalát Európából. A lisszaboni kormány arra hivatkozik, hogy egyrészt a megnövekedett hazai hulladék feldolgozását helyezik előtérbe, másrészt a járvány terjedésétől is tartanak, ugyanis a behozott hulladékban jóval több az eldobott védőeszközök és műanyag csomagolóanyagok aránya, amelyekről a vírus is továbbfertőzhet. Ezért fel is függesztették a műanyag-hulladék újrahazaszosítását, hogy az esetleg fertőző hulladékkal a dolgozók ne kerülhessenek kontaktusba, és a szemét legnagyobb része feldolgozás nélkül a hulladéklerakókba kerül. Portugália az importált szemét feldolgozásáért és elhelyezéséért tonnánként 11 eurót kér mindössze, miközben az európai átlagár 80 euró körül van. 2018-ban 330 ezer tonna hulladék érkezett az országba, amiből 110 ezer tonna felszíni szemétkerakókba, hulladékgödörökbe került. Ebben az évben 246 ezer tonnát utasítottak már el, hogy a hazai szemét elhelyezésének elsőbbséget biztosítsanak.

További információk:

<https://www.euractiv.com/section/circular-economy/news/portugal-suspends-foreign-trash-imports-to-cope-with-own-waste-surge/>

2020. október 20-22. (új időpont)

EU Zöld Hét 2020

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: Brüsszel és tagállamok

További információk:

<https://www.eugreenweek.eu/en>

2020. június 22-26.

Fenntartható Energia Hét 2020 - EUSEW

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: Brüsszel és tagállamok

További információk:

<https://www.eusew.eu/about-main-programme>

A regisztráció júniusban kezdődik!

2020. szeptember 7-8.

Kutatás és innováció: a makrogazdasági modellek határainak tágítása

Helyszín: Covent Garden, Brüsszel,
Place Rogier 16

További információk:

https://ec.europa.eu/info/events/moving-frontier-macroeconomic-modelling-research-innovation-2020-sep-07_en

2020. október 27-30.

Nemzetközi Termékbiztonsági Hét

Szervező: Európai Bizottság

Helyszín: Brüsszel, Rue de la Loi,
Charlemagne épület

További információk:

https://ec.europa.eu/info/events/international-product-safety-week-2020-2020-oct-27_en

Európai védelmi ipari fejlesztési program: a 2020. évi felhívások

Összesen több mint 160 millió eurós költségvetéssel 12 olyan kategóriát fednek le, amelyek a kritikus fontosságú képességek iránti igényeket tükrözik. A Bizottság olyan vegyi, biológiai, radiológia és nukleáris (CBNR) egészségügyi ellenintézkedések tervezésére, prototípus-készítésére és tesztelésére – például megelőző és gyógyászati célú immunterápiára – vonatkozó projektjavaslatokat vár, amelyek hasznosnak bizonyulhatnak az olyan jövőbeli világjárványok okozta válságok kezelésében, mint amilyenrel ma Európa és a világ szembenéz.

Határidő:
2020. december 1.

További információk:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-search:freeTextSearchKeyword=:typeCode=1;statusCodes=31094501,31094502;programCode=EDIDP;programDivisionCode=null:focusAreaCode=null:crossCuttingPriorityCode=null:callCode=Default:sortQuery=openingDate;orderBy=asc;onlyTenders=false;topicListKey=topicSearchTablePageState>

Kis- és középvállalkozások fejlesztéseinek támogatása a Horizon 2020 program keretében

A kkv-eszköz pályázat keretében nagy kockázatú, nagy potenciállal rendelkező kis- és középvállalkozások támogatása valósul meg, olyan új termékek, szolgáltatások és üzleti modellek kifejlesztése és piaci bevezetése érdekében, amelyek elősegíthetik a gazdasági növekedést. A technológiai, üzleti és pénzügyi szakértők multinacionális paneljei által végzett alapos értékelést követően csak a legmeggyőzőbb és legkiválóbb pályázatok finanszírozására kerülhet sor. A kiválasztott cégek nemcsak a támogatást nyerik el, de üzleti coaching szolgáltatásban is részesülnek.

Határidő: 2020. november 30. és október 31.

További információk:

<https://www.palyazatokmagyarul.eu/competition/detail/1626>

Közbeszerzési pályázatok

Csaknem 30 ezer közbeszerzési pályázati felhívás érhető el az EU tagállamaiból, valamint az uniós intézményekből:

Ted-tenders electronic daily

Supplement to the Official Journal of the EU

Határidő: folyamatos

További információk:

<https://ted.europa.eu/TED/browse/browseByBO.do>

Innovációs projektek felgyorsítása – Fast Track to Innovation (FTI)

A „Fast Track to Innovation” pályázati felhívás keretében viszonylag érett, áttörést jelentő új technológiák, koncepciók, folyamatok és üzleti modellek fejlesztése kerül támogatásra, amelyek esetében új piac kialakításához, illetve szélesebb körű elterjedésükhöz már csak egy utolsó fejlesztési szakasz megvalósítására van szükség. A pályázó konzorcium tagjai minimum három különböző EU tagországból vagy társult országból kell, hogy érkezzenek.

Határidő: 2020. október 27.

További információk:

<https://www.palyazatokmagyarul.eu/competition/detail/1629>

Innovatív, természetes megoldások a szénszeges városokért és a jobb levegőminőségért

A pályázatban megvalósított tevékenységeknek fel kell mérniük a természet alapuló megoldások különböző szerkezeteinek és konfigurációinak közvetlen és közvetett hozzájárulását a légszennyezés elleni küzdelemhez, a városi környezet allergizáló hatásának csökkentéséhez, továbbá az üvegházhatású gázok és más levegőben levő szennyező anyagok kibocsátásának enyhítéséhez a városokban, beleértve a jövőbeni klimatikus változások forgatókönyveit.

Határidő: 2020. szeptember 3.

További információk:

<https://www.palyazatokmagyarul.eu/competition/detail/2984>

Háromezer milliárd euró: honnan-hová?

Hét éves keret költségvetés, Új Generáció EU (Helyreállítási Eszköz), uniós védőháló, az InvestEU-hoz társuló magánbefektetések – ezekből a forrásokból állhat össze az a nem jelentéktelen összeg, amiből az Európai Unió a következő hét évben meríthet és gazdálkodhat. Legalábbis, ha minden úgy alakul, ahogy az Európai Bizottság javaslatait rögzítő papírokban áll. De mind tudjuk, a papír sok mindent elbír...

Hét éves keret költségvetés: 1,100 milliárd euró.

Tulajdonképpen ez a „legegyszerűbb” eset, hiszen ennek elfogadása úgy zajlik majd, mint eddig is, a tagállamok tárgyalnak (alkudoznak), és egyszer csak egyetértésre jutnak. Nem könnyű dolog (láthattuk februárban), mert ugyan tizedszázalékokon megy a vita, ami egy-egy tagállam befizetését illeti, de a tizedszázalékok mögött euró tízmilliárdok állnak, és aki adja (a nettó befizető, és közöttük is a legszűkmarkúbb „fukarok”: Ausztria, Dánia, Hollandia és Svédország), igencsak megnézi, mire is mennének el azok a tízmilliárdok. Aki kapja (pl. a kohézió barátai, vagy az agrártámogatások haszonélvezői), az pedig nem érti, hogy ha a kohézió és az agrárium az unió sikerágazatainak számítanak, akkor miért ezekkel a politikákkal kell „fukarul” bánni.

Új Generáció EU – a 750 milliárd eurós Helyreállítási Eszköz, amit a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak ellensúlyozására javasol az Európai Bizottság. (Persze jól látható, hogy a járvány utáni helyreállításon túl a keret költségvetés egyes rovataiból hiányzó pénzeket is innen pótolnák ki.)

Uniós védőháló - 540 milliárd euró, amiről már döntés született: a 100 milliárdos SURE-program, amelyből a részmunkaidős foglalkoztatást támogatja az EU, az eurózóna 240 milliárd eurós válságkezelési alapja, és az Európai Beruházási Bank (EIB) 200 milliárdos gazdaságélénkítő hitelprogramja.

Magánbefektetők pedig a már létező InvestEU-program (eredetileg Juncker-terv) számára az Új Generáció EU program által megemelt 15,3 milliárd euró garanciájára építve, ennek az összegnek a sokszorosát fordíthatják az unió céljai között szereplő beruházásokra. Ennek a négy elemnek az összegét emlegeti 3.100 milliárd eurós lehetséges forrásként az Európai Bizottság egyik háttéranyaga, amely a javaslatokhoz kapcsolódik.

A legnagyobb változás az uniós politikában a 750 milliárdos Helyreállítási Eszköz, amely nem tagállami befizetésekéből adódna össze, hanem az Európai Bizottság hitelként venné fel a nemzetközi pénzpiacon, AAA besorolású adósként kedvező feltételekkel, és a tervek szerint nem is a tagállamok fizetnék vissza, hanem az unió új, egyelőre még nem létező saját bevételi forrásai termelnék ki a törlesztőrészeket. A tagállamok között többen vannak, akik nem nagyon lelkesek, mert a hitelfelvétel garanciáját ők kell, hogy nyújtsák, és jól ismert, hogy a „kezeségvállalásnak” is megvannak a maga kockázatai.

A 750 milliárd hasznosítása sem találkozott eddig egyértelmű helyesléssel. Az összeg nagyobbik része ugyanis „vissza nem térítendő támogatás” (500 milliárd, amelyben érdekesen visszaköszön a terv nyilvánosságra hozatala előtt közzétett német-francia elképzelés összege), 250 milliárd pedig kedvezményes hitel. A tagállamok közötti elosztáshoz a Bizottság három csoportot állított össze az egy főre jutó GDP és az államadósság mértéke szerint:

1. átlag fölötti fejlettségű tagállamok (ők kapják a források 24,5 százalékát)
2. átlagos fejlettség alatti, eladósodott tagállamok (50,5 %)
3. átlagos fejlettség alatti, kevésbé eladósodott tagállamok (25 %)

A harmadik csoportba 12, többségében középkelet-európai ország tartozik, a másodikba pedig a dél-európai országok, akiket jobban sújtott a koronavírus-járvány. Mégis, a harmadik csoportból többen rossz néven veszik, hogy az elosztási rendszer valójában azért hozza őket kedvezőtlenebb helyzetbe, mert jobban gazdálkodtak, kevésbé adósdottak el. A program az eddigiektől eltérően szolgálja az unióban sokat emlegetett szolidaritást: nem a fejletlenek javára csoportosít át annak érdekében, hogy az egységes piac valóban mindenütt közelítsen az azonos fejlettség felé, hanem az eladósodottak, és a járvány által jobban sújtott országok kapnának többet.

A rendszer nagy kedvezményezettje valójában a rendkívül eladósodott Olaszország, aki a tagállamok garanciájával felvett hitelből kedvezőbb kölcsönhöz jut, mintha maga vette volna fel a piacon (90 milliárd euró), ami mellé vissza nem térítendő támogatásként is kapna 82 milliárdot (a legtöbbet az EU-ban). Összehasonlításként: Magyarország számára 8 milliárd euró támogatást és 7 milliárd euró hitellehetőséget tartalmaz a javaslat.

De mire is költené az EU a felvett 750 milliárd eurós kölcsönt?

- I. pillér: (a tagállamok gyors gazdasági talpra állásának támogatása)**
 - 560 milliárd euró – újjáépítési és tűrőképesség-javító eszköz
 - 55 milliárd euró – REACT-EU: kohézió és területi helyreállítási támogatás
 - 15 milliárd euró – megerősített vidékfejlesztési programok
 - 40 milliárd euró – megnövelt méltányos átállási mechanizmus (klímacélok)
- II. pillér: (a gazdaság újraindítása, beruházások, kölcsönök, garanciák)**
 - 31 milliárd euró – fizetőképességet támogató eszköz
 - 15 milliárd euró – stratégiai beruházási eszköz
 - 15,3 milliárd euró – megerősített InvestEU
- III. pillér: (a válság tanulságainak levonása)**
 - 9,4 milliárd euró – új egészségügyi program
 - 2 milliárd euró – a RescEU program megerősítése
 - 9,4 + 16,5 milliárd euró – kutatás, innováció és külső akciók megerősítése

A 750 milliárd eurós Új Generáció EU programból 655 milliárd eurót (az I. pillér elemeit) a Bizottság már a javaslatban leosztotta az úgynevezett „nemzeti borítékokba”, a maradék 95 milliárdot pedig közvetlenül az Európai Bizottságnál lehet majd megpályázni.

A Bizottság javaslata ismeretében a kamarák első reakciója az volt, hogy nem csupán az a kérdés „Mennyit?” hanem az is: „Milyen gyorsan?” tud az EU a gazdaság fellendítésére fordítani. Christoph Leidl, az Eurochambres elnöke szerint azért kell az unió 27 tagállamának mielőbb egyetértésre jutnia, mert Európa-szerte 3 millió vállalkozás került aggasztó helyzetbe a koronavírus-járvány miatt, és ez összesen mintegy 10 millió munkahelyet veszélyeztet. „A vállalkozásoknak nincs idejük arra, hogy hat hónapot várjanak, mire az uniós döntések megszületnek” – sürgette a döntést a kamarai szövetség elnöke.

Az uniós csúcsertekezlet – egyelőre még videóértekezlet formájában – június 19-én tárgyal először az új, kiegészített költségvetési javaslatról, de várható, hogy a nyári szünet előtt még egyszer júliusban is napirendre kerül a csomag. Ahhoz, hogy a tagállamok mielőbb hozzájussanak a támogatásokhoz (illetve hitelekhez), nem csupán a vezetők gyors egyetértésére lenne szükség, hanem tagállami ratifikációkra is. A Bizottság ugyanis a jelenlegi szabályok szerint csupán 60 milliárd eurónyi hitelt vehet fel a piacon. Hogy hozzáférhessen a tervezett 750 milliárd euróhoz, a garancia mértékét, a tagállamok befizetésének felső határát a nemzeti jövedelem jelenlegi 1,2 százalékáról 2 százalékra kellene emelni, és ezt a tagországok parlamentjeinek is jóvá kell hagyniuk. S mivel ez jövő január előtt nem lehetséges, a kifizetések megkezdéséhez más megoldásra lenne szükség, nevezetesen: az idej uniós költségvetés módosítására – megemelve a tagállami befizetéseket (még a jelenlegi kereteken belül). Ez már néhány hét alatt lebonyolítható lenne – ha megvan az egyetértés. De hogy meg lesz-e, az egyelőre még a jövő titka...

EUROCHAMBRES

The Association of European Chambers of Commerce and Industry

További információk:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0456&from=EN>

<https://bit.ly/NextGenerationEU>

Ha a továbbiakban nem kívánja megkapni az MKIK EU Hírlevelét, kérjük, hogy jelezze ezt a következő elérhetőségen:
indept@mkik.hu